

Саакян М. Б.,
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри ОРД ОДУВС

ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ СИЛ СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ ПРОВІДНИХ КРАЇН СВІТУ

Підготовці військовослужбовців ССО у провідних країнах світу традиційно приділяється велика увага. Специфіка виконання ними завдань вимагає серйозного підходу до питань вибору кандидатів, організації початкової (первинної) підготовки, бойового злагодження підрозділів, а також планового вдосконалення професійних навиків військовослужбовців протягом всього терміну служби.

Підготовка розвідників до виконання бойового завдання будується з урахуванням завдань, що виконуються бойовими підрозділами як в мирний, так і у військовий час.

Програми підготовки особового складу передбачають відпрацювання (у декілька етапів) широкого спектру практичних навиків і учбових дисциплін. Програма підготовки передбачає оволодіння розвідниками різноманітними спеціальними навиками і знаннями. В рамках підготовки вони навчаються основам вживання і орієнтування на місцевості, патрулювання, проведення пошуково-рятувальних заходів, подолання річок, відпрацювання ведення ближнього бою. На етапі бойового злагодження військовослужбовці спеціальних підрозділів відпрацьовують також тактику ближнього бою

і протидії тероризму. На щоденних тренуваннях відпрацьовуються такі завдання, як захоплення будівлі, літака або автобуса, звільнення заручників, знищення диверсантів, зачистка і захоплення морського судна після висадки на нього з повітря або підйому з води.

Військовослужбовці отримують навички поводження із спеціальним спорядженням, зброєю і технічними засобами, вивчають способи проникнення до об'єктів диверсій, встановлення радіозв'язку і мінно-вибухову справу. Проводиться розвідувальна підготовка, що включає добування відомостей про вірогідного противника і райони передбачуваних дій. Обов'язкова повітрянодесантна і водолазна підготовка. Бійців цілеспрямовано готують до дій в конкретних кліматичних умовах, вони вивчають мову вірогідного противника, освоюють прийоми і способи виживання в кліматичних умовах майбутнього району дій, втечі з полону, правила поведінки в полоні, методи допиту полонених, організації саботажу і інших провокаційних дій серед населення, вербування агентури. Військовослужбовці детально знайомляться з організацією, озброєнням і технікою вірогідного противника, а також з етнічними особливостями місцевого населення.

Також проводиться інтенсивна фізична підготовка особового складу, заняття по плануванню і веденню розвідки, способам передачі здобутої інформації, а також по мінуванню об'єктів. В ході занять особовий склад відпрацьовує завдання по протидії вірогідному противникові, знищення і захоплення різних об'єктів, організації засідок, імітації крупної бойової операції з метою введення противника в оману. Для дій розвідувально-диверсійних загонів в північних широтах значна увага приділяється діям в умовах низьких температур. Військовослужбовці долають маршрут на лижах і снігоходах, відпрацьовують способи орієнтування в горах і на засніженій місцевості. В результаті групи і загони розвідувальних підрозділів є одними з самих боєготових підрозділів ССО провідних країн світу, здатних виконувати бойові завдання в будь-якій обстановці і у всіх регіонах миру.

Проведений аналіз показав, що в основному в провідних країнах світу висуваються наступні вимоги до військовослужбовців спеціальних підрозділів:

- здійснювати стрибки з парашутом, десантуватися по канату із завислого вертольоту, управляти дельтапланом, парапланом, катамараном, моторним човном, БпЛА;

- досконало знати військову топографію, уміти орієнтуватися на будь-якій місцевості за компасом і по карті, по місцевих предметах, швидко і правильно засікати потрібні об'єкти, указувати координати розвіданого об'єкту по радію;

- визначати на вигляд будь-яку зброю вірогідного противника, знати його тактико-технічні дані, уміти своєчасно визначити підготовку противника до застосування ЗМУ;

- визначати приналежність особового складу противника за формою одягу і знакам відмінності, а техніку – по пізнавальним знакам і зовнішньому вигляду, по звукам визначити місцезнаходження, чисельність і характер дій противника;

- знати тактику дій підрозділів вірогідного противника, уміти користуватися його зброєю і технікою;

- відмінно володіти технікою маскувannya і способами безшумного пересування на будь-якій місцевості;

- володіти всіма способами ведення розвідки: спостереженням, підслуховуванням, засідками, нальотами, розвідкою боєм, уміло діяти в дозорі і в охороні;

- приховано і безшумно долати інженерні загорода польового і міського типу, убрід або на підручних засобах долати водні перешкоди, добре плавати;

- здійснювати тривалі марш-кидки пішим порядком і на лижах, влучно стріляти, далеко і точно метати гранату і ніж, майстерно діяти прикладом і ножем, досконало володіти прийомами рукопашного бою;

- знати військову термінологію на мові противника, мати навик перекладу документів, допиту військовополонених;

- уміло застосовувати вибухові речовини, штатні міни і заряди, що знаходяться на озброєнні як своїх військ, так і противника, уміти виготовляти вибухові речовини з підручних матеріалів;

- знати і уміло застосовувати прилади оптичної, радіолокації, інженерної і хімічної розвідки;

- володіти «військовою альпіністкою»;

- володіти уміннями і навиками забезпечення життєдіяльності і виживання в екстремальних умовах;

- уміти працювати на переносній радіостанції в телефонному і в телеграфному режимі;

- уміти водити колісну і гусеничну техніку як свою, так і противника;

- уміти наводити авіацію на стаціонарні і рухомі об'єкти

противника, встановлювати радіомаяки;

- знати систему охорони і оборони об'єктів противника, контррозвідувальні заходи, вживані противником, способи обману противника для збереження боєздатності.